
Betatt av bever og Bhutan

LIVET ER MER ...

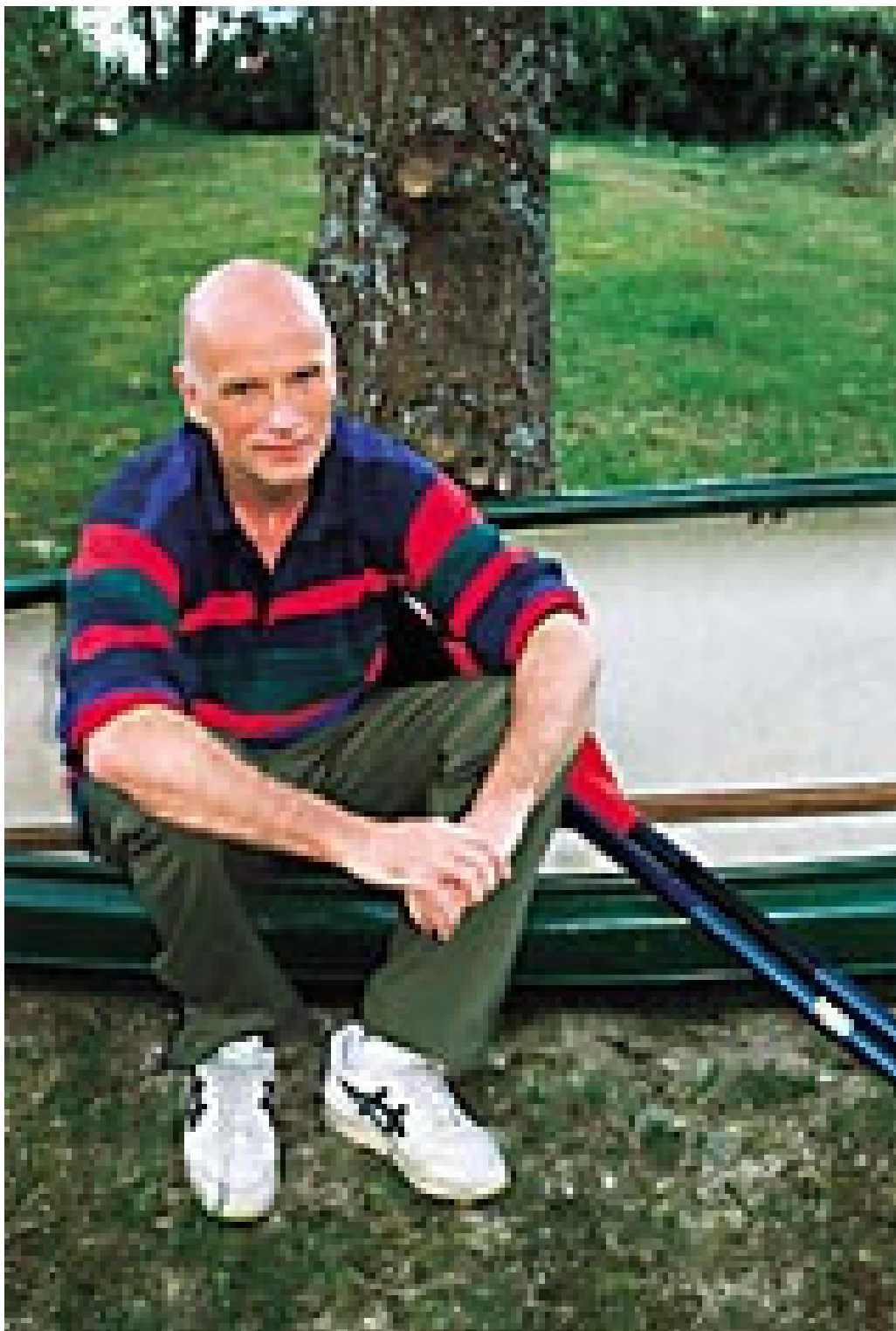
ASTRID MARIE NYLENN

Siden slutten av 1980-årene har Jan Ørnulf Melbostad fulgt to beverpar i Østmarka gjennom enslige natteturer til stille vann. Da han sluttet å telle dyrene for et par år siden, kjente han til 200 etterkommere av de to opprinnelige beverparene som ble satt ut i 1974.

Når de andre kormedlemmene ønsker hverandre god natt og vel hjem etter kveldens korøvelse i Ski nye kirke, setter pianisten Jan Ørnulf Melbostad seg i bilen med kurs for marka. Vanligvis overnatter Melbostad ute minst en gang i uken i tillegg til i helgene i den lyse årstiden. Han regner med at det blir om lag 100 kanoturer fra april til november.

– Jeg får følelsen av å være noe annet enn et vanlig A4-menneske når jeg kan dra ut i marka til et avsides vann etter korøvelse, sove under åpen himmel, våkne opp i friluft til bølgeskvulp, morgensol i ansiktet, bever og fuglesang i Oslo-marka en ganske vanlig hverdagsmorgen, sier Melbostad som er overlege ved Medisinsk avdeling ved Ski sykehus og tidligere friidrettsutøver.

De morgenene han ikke kommer rett fra marka med kanoen på biltaket, lar 55-åringen bilen stå og løper de 5–6 kilometrene til Ski sykehus, for så å returnere på samme vis et dagsverk senere. Inntil for noen år siden syntes han distansen var litt kort og kunne ofte legge inn en mil ekstra.

I løpet av en sesong regner Jan Ørnulf Melbostad med at det blir om lag 100 kanoturer. Han bærer kanoen alene mellom vannene i Østmarka. Foto A.M. Nylenna

Bhutan

Da Melbostad kom tilbake til Norge i 1986 etter ti år som misjonslege i Bhutan, var landet forandret. Kredittkortene var kommet, og både by og land var ugjenkjennelig. Han begynte som kommunelege i Ski, en stilling som var langt

mer administrativ enn jobben som misjonslege hadde vært. – Jeg måtte revurdere mulighetene for å koble av, og jeg så at marka og fjellet fremdeles lå der urørt, sier han.

Det var i fjellandet Bhutan at Melbostad ble bitt av «nomadebasillen». Han arbeidet blant spedalske i en befolkning på 150 000 spredt over et område på størrelse med Østfold. Det var bare én bilvei gjennom området, så sykebesøkene ble gjort til fots. Hver besøkstur varte fra to til ti dager og dekket områder fra 4 000 moh. ned til 600 moh. Disse vandringene gjorde at han tilbrakte utallige timer utendørs og han fikk med seg de flotteste naturopplevelser.

– Det mest fantastiske var en gang jeg overnattet på et fjellplatå for å få med meg soloppgangen. Jeg hadde utsyn nesten helt til Burma i øst, nesten til Bangladesh i sør, til Sikkim i vest og Tibet i nord. Da solen kom opp, ble hele Bhutan opplyst. Jeg «tok på» Himalaya og hadde utsikt til store deler av atlasen.

God morgen, Birre

Norske naturopplevelser er kanskje ikke like overveldende, men han har opplevd å våkne av et plask ved siden av kanoen og sett en beverfamilie snike seg langsmed båten.

– God morgen, Birre, sier han når han møter et medlem av beverstammen, og føler etter hvert at han kjenner beverne i Østmarka personlig. Ukeregnskapet viser at om lag 55 timer brukes til jobben ved sykehuset og om lag det samme antall timer til turer i naturen. – Jeg liker å tro at disse turene gir meg økt motivasjon for jobb og familie, men i tunge stunder tenker jeg at krefter som skulle kommet familien til gode, i stedet blir brukt til å bære sekk og kano mellom avsidesliggende vann, sier han.

De aller fleste turene tar han alene, enten det er helgeturer til hytta i Etnedal eller nattlige kanoturer i Østmarka. Ønsket om å ha med seg noen på utfluktene er nok der, men han sier han har innsett at det er for spesielt for de fleste.

– Friluftsjentressen min grenser nok til det nesten sykt asosiale på den ene siden, men på den andre siden er alt det styrkende, urmenneskeaktige og bejaende og selvfølgelig alle nyansene imellom, sier Jan Ørnulf Melbostad.

Publisert: 30. mai 2000. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 23. mars 2026.